

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΤΕΡΩΝ Α΄ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ (1/6/2014)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (39)
«εις...Εκκλησίαν» - Η έννοια της Εκκλησίας

Έχοντας ολοκληρώσει, αγαπητοί μου, την ενασχόλησή μας με τα πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, κατά την ερμηνευτική προσέγγιση του Συμβόλου της Πίστεως, περνούμε στο μέγιστο περί της Εκκλησίας κεφάλαιο. Οι Χριστιανοί ομολογούμε ότι πιστεύουμε και εν προκειμένω ανήκουμε, στην Εκκλησία, η οποία προσδιορίζεται από τέσσερα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ιδιώματα: είναι μία, αγία, καθολική και αποστολική. Πριν ασχοληθούμε, όμως, με την ανάλυση των ιδιωμάτων αυτών, είναι απαραίτητο να διασαφηνίσουμε την έννοια της Εκκλησίας, την οποία θα προσεγγίσουμε μέσα από τέσσερις εικόνες:

Πρώτη εικόνα: Το Σώμα του Χριστού. Από τη στιγμή που ο Χριστός έγινε άνθρωπος και ίδρυσε την Εκκλησία Του, ήλθε σε τόσο στενή σχέση και συνάφεια μαζί Της, ώστε Εκείνος και οι πιστοί Του να αποτελέσουν ένα μυστικό, πνευματικό και αδιαίρετο σώμα. Σ' αυτό το σώμα Εκείνος είναι η κεφαλή και εμείς, που συγκροτούμε την Εκκλησία Του, είμαστε τα μέλη¹ Η σχέση κεφαλής και μελών του ανθρωπίνου σώματος είναι σχέση αλληλεξάρτησης. Η αποκοπή της κεφαλής από το σώμα σημαίνει νέκρωση του σώματος. Η αποκοπή ενός μέλους από το υπόλοιπο σώμα σημαίνει νέκρωση του μέλους.

Αντιστοίχως, στο πνευματικό σώμα της Εκκλησίας ο Χριστός, ως κεφαλή Της, δεν ευαρεστείται, δεν επαναπαύεται χωρίς την κοινωνία του σώματος, ημών των μελών δηλ. της Εκκλησίας, μαζί Του. Την ίδια στιγμή, δε μπορούμε να υπάρξουμε και οι Χριστιανοί ως μέλη του Σώματος του Χριστού χωρίς Αυτόν, χωρίς να βρισκόμαστε σε κοινωνία μαζί Του. Δηλ. υπάρχουμε, ως σώμα του Χριστού, επειδή υπάρχει Εκείνος ως κεφαλή της Εκκλησίας. Ζούμε ως Εκκλησία, επειδή υπάρχει Εκείνος ως κεφαλή Της. Εφόσον Εκείνος είναι αιώνιος, αιώνια θα είναι και η Εκκλησία Του. Όπως για να ζει το ανθρώπινο σώμα πρέπει να είναι ενωμένο με την κεφαλή του, έτσι και η Εκκλησία, ως σώμα Χριστού, πρέπει να είναι ενωμένη μαζί Του. Κατά τον ίδιο τρόπο και εμείς τα μέλη της Εκκλησίας, για να ζούμε πνευματικά πρέπει να είμαστε ενωμένοι με το σώμα της Εκκλησίας, και τα υπόλοιπα μέλη αυτού του σώματος.

Δεύτερη εικόνα: Η παραβολή του Ασώτου. Ο Γέρον Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης χρησιμοποιεί τη γνωστή παραβολή για να προσδιορίσει την έννοια της Εκκλησίας: «Ο πατέρας είδε τον υιόν του να φεύγει μακριά, να γίνεται άσωτος. Τι έκανε; Από την ημέραν

¹ Εφεσ. 1,23 και 5,23 και 5,30, Α΄ Κορ. 12,27

εκείνην δεν μπόρεσε να ησυχάσει. Δεν μπορούσε να απολαύσει ούτε ένα αγαθό. Πήγαινε έξω στο χωριό, επάνω στα βουνά και αγνάντευε μήπως από κάπου δει τον γιό του να έρχεται. Και όταν κάποτε τον είδε, έτρεξε και τον έσφιξε στην αγκαλιά του. Τον πήγε στο σπίτι του και εκεί τον εξασφάλισε. Αυτό σημαίνει Εκκλησία: ο πατέρας μάς βάζει στο σπίτι του. Εκκλησία είναι ο οίκος του Θεού, το πνευματικό ίδρυμα, η πνευματική κατοικία, ο πνευματικός ναός, που μας εξασφαλίζει και μας σώζει από την αμαρτία, από την φθορά, από τον θάνατο»²

Τρίτη εικόνα: Η παραβολή του απολεσθέντος προβάτου. Χρησιμοποιεί και μία ακόμα εικόνα ο π. Αιμιλιανός: «Το απολεσθέν πρόβατο έφυγε μακριά από την μάνδρα. Ο βοσκός άφησε τα ενενήντα εννέα του πρόβατα και γεμάτος αγωνία έτρεξε στα φαράγγια, όρμησε στους αβυσσαλέους εκείνους κρημνούς, για να σώσει το πρόβατό του. Υπήρχε φόβος να χαθεί μια για πάντα. Όταν το βρήκε, το έφερε υγιέστατο επάνω στους ώμους του. Αυτό είναι η Εκκλησία»³. Η Εκκλησία ψάχνει να βρει τον χαμένο, τον αποπροσανατολισμένο, εκείνον που κινδυνεύει μακριά από την ασφάλειά Της, για να τον επαναφέρει και να τον σώσει.

Τέταρτη εικόνα: Κιβωτός Σωτηρίας. Ποιος είναι ο σκοπός της ύπαρξής μας μέσα στην Εκκλησία; Για ποιο λόγο είμαστε Χριστιανοί; Γιατί ανήκουμε στην Εκκλησία και είμαστε μέλη του Σώματος του Χριστού; Ο μόνος και αποκλειστικός λόγος είναι η σωτηρία μας. Ποθούμε να αμυνθούμε και να λυτρωθούμε από τις δυνάμεις του κακού, ν' αντιμετωπίσουμε τον κατακλυσμό της αμαρτίας, να εξαγνισθούμε και να γίνουμε μέλη της Βασιλείας των ουρανών. Ποθούμε τη σωτηρία μας. Η εικόνα της Κιβωτού της Παλαιάς Διαθήκης θα μας βοηθήσει να συλλάβουμε αυτή την αλήθεια. Ο Νώε ζούσε σε μία εποχή που επικρατούσε η αμαρτία με όλες τις εκδοχές της, κυρίως αυτήν της σαρκολατρίας, που καθιστούσε τους ανθρώπους φαύλους. Η κατάσταση αυτή προκάλεσε την αγανάκτηση του Θεού, ο οποίος αποφάσισε να τιμωρήσει τον κόσμο με τον κατακλυσμό. Κάλεσε τον δίκαιο και πιστό Νώε να κατασκευάσει Κιβωτό για να προστατευτούν ο ίδιος, τα μέλη της οικογένειάς του και ένα ζεύγος από κάθε είδος του ζωικού και φυτικού βασιλείου για να συνεχιστεί η ζωή των ειδών. Όσοι έμειναν εκτός της Κιβωτού χάθηκαν.

Οι Πατέρες παρομοιάζουν την Εκκλησία με μία Κιβωτό. Γύρω μας μαίνεται το κακό. Ορθώνονται τα κύματα της αμαρτίας, που παρασύρουν και οδηγούν τους ανθρώπους στον πνευματικό αφανισμό. Οι πειρασμοί κυβερνούν τους ανθρώπους και τους κάνουν υποχείριά τους. Η Εκκλησία λειτουργεί ως Κιβωτός της ψυχικής και πνευματικής μας σωτηρίας. Όσοι, τραυματισμένοι από την αμαρτία,

² «Κατηχήσεις και Λόγοι», τόμος 4, σελ. 4

³ όπ.π.

καταφεύγουν σ' Αυτήν θεραπεύονται. Όσοι ασφαρίζονται μέσα Της, διά της μετανοίας, σώζονται. Όσοι εμμένουν στην αμετανοησία, χάνονται. Στην Εκκλησία, ως Κιβωτό Σωτηρίας, ο άνθρωπος σώζεται αφού πρώτα μεταμορφώνεται. Εισέρχεται λύκος και μετατρέπεται σε πρόβατο. Εισέρχεται κόρακας και μετατρέπεται σε περιστέρι.

Από τα παραπάνω, αδελφοί μου, συμπεραίνουμε ότι είμαστε μέλη του ζωντανού Σώματος του Χριστού, της Κιβωτού της Σωτηρίας. Οφείλουμε κι εμείς να είμαστε ζωντανά και ενεργά μέλη αυτού του Σώματος. Όχι νεκρωμένα και ανενεργά. Όχι περιστασιακά, αλλά οντολογικά και βιωματικά, κάθε μέρα της ζωής μας, με καύχηση εν Χριστώ, έχοντας συνείδηση ότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμή και ευλογία για έναν άνθρωπο από το να είναι μέλος της Εκκλησίας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.